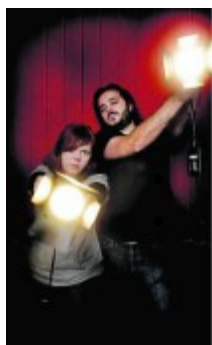

We klinken tegenwoordig behoorlijk braaf!

STUDIO BRUSSEL-PROGRAMMA 'DUYSTER' VIERT ZIJN TIENDE VERJAARDAG IN DE AB

De Standaard, zaterdag 30 januari 2010

door: Sasha Van der Speeten

Ayco Duyster en Eppo Janssen: 'Duyster klinkt helemaal niet depressief.'

Koen Bauters©

Het langstlopende cultprogramma van de VRT-radio wordt tien jaar. Duyster viert zijn verjaardag met een minifestival in de AB.

Wie zijn toch die fans van *Duyster*? Chronische melancholici? Tinnituslijders? De presentatrice Ayco Duyster en de samensteller Eppo Janssen kijken elkaar aan en fronsen het voorhoofd.

'Hier zit er één!', zegt de jongeman aan het tafeltje naast ons. Janssen en Duyster lachen opgelucht. 'Voilà', zegt Duyster. 'Nu zie je het: welopgevoede jongheren die met mes en vork eten.'

De fan in het restaurant van de Botanique is misschien wel de typische *Duyster*-fan: muzikliefhebber, student, stemt elke zondagavond trouw af op Studio Brussel voor de 'tomeloze weemoed en oorverdovende zoetheid' die de slagzin van *Duyster* belooft.

'Onze trouwste luisteraars zijn gewoon muzikliefhebbers', zegt Duyster. 'Ze houden van mooie muziek en worden graag verrast. Het zijn ontdekkers. De meeste e-mails die ik tijdens het programma krijg, gaan over de muziek: waar kan ik die plaat vinden? Wat kan je me aanraden? We bereiken veel studenten. Sommigen van hen vertrekken op zondagavond vroeger naar hun kot om heel het programma te kunnen horen.'

Al tien jaar lang sluit de tandem Janssen-Duyster de week van Studio Brussel af met een muziekprogramma dat drijft op sfeer: melancholie primeert, nu en dan doorbroken door onbeteugelde euforie waarvan men ijl in het hoofd wordt. De muziekgenres die dat allemaal veroorzaken? Droeve indiefolk, etherische elektronica en dromerige postrock die kan openbloeien tot woeste gitaarrock. 'Ik mag niet vergeten dat onze luisteraars vaak simpelweg mensen zijn die zich in onze sfeer willen onderdompelen', zegt Janssen. 'Het zijn niet allemaal freaks die met pen en papier voor de radio zitten.'

Kunnen jullie de artistieke visie achter 'Duyster' eens duiden?

Duyster: 'Goh, artistiek en visie vind ik zo zwaar klinken. We maken MAAR een radioprogramma.'

Dat weliswaar is uitgegroeid tot een sterk merk en een genre op zich.

Janssen: 'Dat is waar. Maar in het begin van *Duyster* was er niet zoveel visie. In de eerste uitzendingen speelden we zelfs Coldplay, toen nog een van de vele nieuwe Britse bandjes. Welke nummers nu precies in het programma pasten, kregen we pas gaandeweg door. Gelukkig klikte het tussen ons. We zaten gauw op dezelfde golflengte.'

Duyster: 'We wisten dat we een specifieke sfeer zochten. Tegenwoordig voelen Eppo en ik automatisch aan wat wel en wat niet past in *Duyster*. Het is moeilijk om dat muziekprofiel aan derden uit te leggen. Of aan groepen die van zichzelf vinden dat ze in *Duyster* passen maar het nét niet hebben. Je begrijpt dan wel waarom die bands dat denken, maar zo voor de hand liggend is het niet. Het heeft allemaal met een buikgevoel te maken.'

Is de koers van 'Duyster' de voorbije tien jaar erg veranderd?

Duyster: 'De grootste verandering ligt in de manier waarop muziek ons bereikt. In de begintijden moest Eppo op zoek gaan naar muziek en was alles moeilijker te vinden. Vandaag is het niet zozeer een kwestie van zoeken, maar van schiften. Je krijgt zoveel binnen, via de platenfirma's, de blogs en de luisteraars... Zoveel kan je onmogelijk programmeren.'

Janssen: 'Als groepen zoals The XX, Fleet Foxes of Bon Iver doorstromen naar een groter publiek en naar de dagprogrammering, hoeven wij niet meer te pushen. Hoewel ze natuurlijk pal in ons profiel liggen.'

Hoever reikt de invloed van een zondagavondprogramma als 'Duyster'?

Duyster: 'Tot in Noord-Brabant? (lacht)'

Janssen: 'Misschien hebben we af en toe wat invloed gehad op de programmering van bepaalde clubs. Hoewel ik dat vroeger zelf nooit echt kon inschatten. Nu, goede groepen komen altijd bovendrijven. Kijk maar naar Sigur Rós: het is niet zo dat die band zijn succes in België aan *Duyster* heeft te danken.'

Duyster: 'Het muziklandschap is natuurlijk veranderd. De voorbije jaren zijn heel wat artiesten uit onze niche doorgebroken naar een breder publiek. Daarom klonken we in de beginjaren heel wat extremer, omdat het geluid van *Duyster* niet aanwezig was in de dagprogrammering. Qua sound is er dus veel veranderd. We klinken tegenwoordig zelfs behoorlijk braaf.'

Heeft het voortbestaan van 'Duyster' ooit op de helling gestaan?

Duyster: 'Nee. Maar ik pols altijd wel naar het voortbestaan, op de kantelmomenten: wanneer de programmering voor de volgende zes maanden wordt besproken. Ik wil weten of de bazen nog altijd tevreden zijn over *Duyster*. Het gaat erg snel in het radiowereldje.'

Programma's die het al zolang op dezelfde plek op dezelfde manier blijven doen, zijn een uitzondering. Ik zie natuurlijk wel dat *Duyster* een draagvlak heeft, dat het een merknaam is geworden en dat wij af en toe worden vernoemd in de radiotips van *Humo*. Dat zijn dingen waar de mensen aan de top gevoelig voor zijn. Trouwens, zolang niemand op de proppen komt met een geniaal idee voor een geschift radioprogramma op zondagavond, zitten we safe.'

Zijn er ook 'Duyster'-haters?

Janssen: 'In de beginjaren durfde er al wel eens een metalliefhebber klagen dat het nu maar eens gedaan moest zijn met dat gezweef op zondagavond (*lacht*). Of mensen die klaagden over al dat depressieve gedoe. Terwijl ik zelf toch vooral positieve gevoelens heb bij die muziek.'

Duyster: 'Ik vergeet nooit dat mailtje waarin een jonge kerel vroeg of we niet eens "Hey Michel, van Anouk wilden draaien, want dat was toch ook een mooi, rustig liedje (*lacht*). Het was een schattige mail, hoor. Dan moet je diplomatisch antwoorden.'

'Duyster' kreeg al heel wat internationale artiesten over de vloer die een live-sessie speelden. Aan wie houden jullie mooie herinneringen over?

Janssen: 'Ik vond de sessie met Antony & The Johnsons leuk. Het is een grappige man. En ook een beetje een klein kind. Hij stond aan de snoepautomaat in de gang, in zijn lang gewaad, en had gezien dat er taartjes in zaten. "Oh pie!,, riep hij verrukt (*lacht*). Hij heeft voor ons een mooi miniconcert aan de vleugelpiano gespeeld.'

Duyster: 'Antony beantwoordt niet aan het cliché van de getormenteerde singer-songwriter die alleen maar nadenkt over het leed in de wereld. Zo kennen we er veel. Tijdens mijn interview met Antony had die vooral oog voor onze technicus. Daardoor vergat hij even dat de microfoon nog openstond. "Oh, he's so foxy!,, hoorde je hem zeggen. "What's his name?, (*lacht*) Uitgerekend bij een technicus die een hekel had aan *Duyster*-muziek.'

'Duyster', elke zondag om 22 uur op Studio Brussel (nvdr: sinds september 2010 is het elke zondag om 21 uur)

10 jaar *Duyster*, met *Brown Bird*, *De Portables*, *Fanfarlo*, *Isbells*, *Lou Barlow*, *The Low Anthem*, *Ancienne Belgique*, Brussel, op 30 januari 2010 (uitverkocht)